

Digikultuur annab võimaluse rohkematele inimestele kultuuri levitada ja samas neid ka läbi olemasoleva inspireerida.“

SÜGISHOOAEG KIILI RAAMATUKOGUS

Sellel sügisel külastas Kiili Raamatukogu palju luulehuvilisi lugejaid, eelkõige noori ja seetõttu tekkis meil mõte kutsuda raamatukokku üks päris luuletaja. 12. novembril tuli meile külla luuletaja, tõlkija, õpikute ja laulusõnade autor Veronika Kivisilla.

Veronika osutus väga soojaks ja toredaks inimeseks. Ta luges meile ette tekste oma raamatutest ja veel ilmunuta käsikirjast ning rääkis raamatute saamisloost. Paljud tema tekstid olid sündinud

liiklusvahendites –
rongides ja bussides –
ühest kohast teise sõites
ja inimesi vaadeldes.
Inspiratsiooni on
pakkunud ka tema enda
poeg ja tütar. Veronika
arutles luule, proosa ja

proosaluule üle, rõhutades, et tema jaoks on kõige tähtsam, et tekst mõjub ja korda läheb. Kui ta luges ette oma luuletuse, mis oli kirjutanud tütrele, kes oli kodust lahkumas, siis nägin, kui liigutatud olid samas vanuses tüdrukud, kes teda kuulasid. Õhtu pärliks oli hetk, kui Veronika meile laulis.

5. detsembril külastas meie raamatukogu merebioloog Ilmar Kotta, kes tutvustas Kiili Gümnaasiumi 1. a klassi õpilastele salapärast veemaailma. Lapsed istusid laudade taga ja vaatlesid luupidega karpe, krabisid, tiguseid, vähke, usse jt mereloomi, mis Ilmar oli kaasa toonud. Ja oh üllatust – mõned luubid olid lausa valgustusega! Lisaks vaadati suuri värvilisi pilte kaladest ja veetaimedest. Lapsed esitasid väga palju küsimusi ning esialgu planeeritud loengust sai küsimuste-vastuste vormis kohtumine. Küsiti, kas on tõesti nii, et elu toodi planeedile Maa kosmosest, kas tõesti iga loom vee all peab enda olemasolu eest võitlema, kas tõesti on mererikkused hävinemas reostuskoormuse all jne, jne.

Nagu ikka, olid lapsed väga erinevad – üks poiss asus kohe raamatute abil liike määrama, samas kui mõni teine laps esitas ainult küsimusi ja kolmas uuris hoopis luubiga naabri kõrva. Kummalisel kombel toimus selline küsimuste-vastuste voor nii väikeste ja püsimatute laste puhul paremini kui seda oleks olnud lihtsalt mereelust jutustamine.

lapsed vee-aluste loomadega tutvumas

Väga tähtis sündmus meie raamatukogus oli 18. novembrist 6. detsembrini toimunud näitus „Eriline looming erilistelt inimestelt”. Näitus toimus koostöös Kiili valla sotsiaalosakonnaga ja abiks oli raamatukogu nõukogu liige Esta. Eksponeeritud olid kohaliku kogukonna puuetega inimeste looming – maalid, tikandid, keraamika, pajalapid, prillitoosid, kotid ja isegi üks unenäopüüdja. Väga hea tunne on, kui saab kaasa aidata, et märgatakse ja väärtustatakse rohkem selliseid inimesi ning nende loomingut. Näitus sai väga sooja vastuvõtu ja külastajaid oli palju.

Mari Teede

ÄÄSMÄE RAAMATUKOGU 95

Väärrikasse ikka jõudnud Ääsmäe raamatukogu tähistas 6. detsembril oma 95. juubelit.

Juubelinädal algas ettevalmistustega raamatukogu suureks peoks koostöös Ääsmäe Noortekeskuse ja Ääsmäe Põhikooliga. Alustasime kaunistuste valmistamisega ja peoruumide ehtimisega esimeseks advendinädalaks. Sünnipäeva puhul kutsuti terveks päevaks külla ka SNÄX BOX oma isuäratavate burgerite ja muude maitsvate snäkkidega. Ühtlasi valmis järjekordne Ääsmäe Raamatukogu kroonika „SÕNAS ja PILDIS“ (2014-2019). Ehtasime ka raamatutest päris oma raamatukogu jõulukuuse (sini-must-valge sümboolikaga). Kui juubelinädala eeltööd said edukalt lõpetatud, jäime ootama tegelikku pidupäeva.

Juba pidupäeva hommikul üllatasid meid esimesed õnnitlejad. Õpetaja Tiina Selke juhtimisel esines Ääsmäe Põhikooli õpilaste vilepillikoor sünnipäevalauluga. See oli südant liigutav tervitus. Tänu! Seejärel tulid Ääsmäe Lasteaiast rõõmsad Naksitrallid tervituste ja sünnipäevakaardiga. Peale lõunat hakkasid kogunema külalised.

Muusik Andrus Poolma esitatud mahedate saksofonihelide saatel kogunesid pidulised raamatukogusse. Ääsmäe Raamatukogu kroonikad „Sõnas ja Pildis“ aastast 1924-2019 kutsus külalisi uudistama, samal ajal võttis koolimaja saalis külalisi vastu Riveta Lasteteater SÕBER etendusega „Kaks päeva maal“. Sadakond pidulist koos Ääsmäe Põhikooli õpilaste ja Ääsmäe raamatukogu lugejatega mahtusid nii teatrisse kui ka näitustesaali. Pidu jätkus kohvikus laudade taga ja õpilastel noortekeskuse kringlisaalis noorsootöötajate Maarja-Liisi ja Imbi seltsis. Lavale astus kaugest minevikust Ääsmäe raamatukogu esimene juhataja, Juhan Villberg (Jaanus Kallion).

Huvitav oli kuulata, kuidas ta tol ajal pühendus kultuuritööle ja võitles üksinda selle eest, et Ääsmäele tuua ja luua suurem kool, kõrgem laulu-, mängu-, näite-, majanduslik ja üldine parem arengutase.

Seetõttu olid sel ajal märkimisväärsed teened Juhan Villbergil Saue valla ühiskondlikku ellu. Tänapäeval on raamatukogul kui infokeskusel ja vaimsuse hoidjal oluline roll meie kultuuris. Raamatukogu on ja jääb kohaks, mis peegeldab ühiskonda ja jääb paigaks, kus seda kujundatakse. „Pika ajalooga Ääsmäe Raamatukogu on vapralt vastu pidanud kõikidele ajaloo tuultele-tormidele ja poliitilistele võnkumistele,“ lõpetas oma põgusa sõnavõtu raamatukogu juhataja Liia Kiibus. Järgnesid sõnavõttud ja tänusõnad meilt ja meie lugejatelt, kolleegidelt Laitse raamatukogust, Saue Vallaraamatukogust, Saue vallavanemalt (Andres Laisk), kes tänas raamatukogu töotajaid kingituste ja tänukirjadega Saue Vallavalitsuse poolt südame ja pühendumisega tehtud töö eest Ääsmäe Raamatukogus. Kiidusõnad ja kingitused kolleegidelt Keilast, Harju Maakonnaraamatukogust, Saue-Jõgisoo Haridusseltsilt, Ääsmäe pensionäride ühenduselt „Sügis“, naabritelt Ääsmäe Noortekeskusest ja Ääsmäe Lasteaialt.

Pidu jätkus kohvilauas mõnusa muusika saatel ja hea meel oli sellegi üle, et meie kiire elutempo juures ikka leiame aega heade tuttavatega kohtuda ja kultuuri au sees hoida.

raamatutest „kuusepuu“

muusik A. Poolma

vallavanem A. Laisk, legendaarne Juhan Villberg (J. Kallion), raamatukogu töötajad

Liia Kiibus

Ääsmäe raamatukogu

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGUS KUULUTATI VÄLJA ENN SOOSAARE EETILISE ESSEISTIKA AUHIND

SELLE PÄLVIS 2020. A EERO EPNER

Enn Soosaar (1937-201) on eesti humanitaarkultuuri suurkuju, tõlkija, esseist, pädevate ja põhjalike ühiskondlik-poliitiliste kirjutiste autor. Enn Soosaar oli Tallinna ülikooli audoktor.

Sündmus leidis aset 13. veebruaril, Enn Soosaare sünnipäeval.

Auhinnale kandideerivad eelmise kalendriaasta silmapaistvaimad eestikeelsed kirjutised esseistika valdkonnas, mis käsitlevad ühiskonda eetilise aspektist. Kui seni võeti arvesse vaid trükiajakirjanduses ilmunud kirjutisi, siis alates eelmisest aastast võivad ESSA auhinnale kandideerida ka üksnes elektrooniliselt ilmunud esseed. Auhind on traditsiooniline ja seda anti välja üheksandat korda. Auhinna väljaandmist toetab LHV pank, see on osa panga Eesti strateegiast ja auhinna suurus on 3000 eurot.

Käesoleva aasta pidulikku sündmust juhtis Joonas Hellermäe.

Külalistele esinesid Keila Muusikakooli saksofonistid, Erik Rajamäe esitas elektriklaveril omaloomingulise pala „Kuninglik prelüüd“ ja Keila kooli õpilane Andreas Kelder kandis ette kooliõe Tähte Paalaroosi essee „Tahan sulle öelda“.

Sõna tervituseks said Keila linnapea Enno Fels ja raamatukogu direktor Rutt Enok. Kõik äramärkimist väärinud esseed olid raamatukogus lugejatele ka tutvumiseks väljas.

Ajakirja Akadeemia peatoimetaja Toomas Kiho rääkis esseistikast laiemalt ja avaldas murelikkust selle üle, et esseistika liialt laiali ei valguks ja väärsti tõlgendamist ei pälviks.

Sõna sai ka Andres Tarand, kes tõi välja mõiste „retoorika“, mis tema poolt tähtsuna kasutatakse laiemalt nagu sõim, mahategemine ja selles tähenduses peaks selle sõna ära keelama.

Eelmise aasta laureaات Hasso Krull, Mari ja Andres Tarand

Žürii esimees Ülle Madise meenutas, et 20 aastat kirjutas Enn Soosaar Eesti Päevalehes essee „Hullutatud rahvas lähebki hulluks“. Sama teema oli katusteemaks ka selle aasta essee puhul.

Ülle Madise tõi välja filosoof Toomas Loti essee „Uskumise eetika ja polarisatsioon“ Müürilehes uskumise eetikast ja polariseerumisest teadusliku eksperimendi näite varal.

Mihhail Lotman oli finaalis oma Akadeemias ilmunud esseega „(Eba)siirus kui semiootiline probleem“, kus autor kirjutab tõest, valest ja siirusest.

Üks tugevamaid esseid oli David Vseviovi Äripäevas ilmunud essee „Kui partei käsib, on tõeline bolševik valmis uskuma, et must on valge“.

Ülo Matteuse Sirbis ilmunud essee „Kooreüraskite õnnevalem ehk Kas inimkonnal on lootust?“ avab kaasaegse keskkonnaaktivismi tagamaid.

Esile tõsteti veel Postimehes Maarja Vaino esseed „Laste kliimasõda“ (mõte sellest: inimesed, kellel pole midagi kaotada, muutuvad hoolimatuks).

Loomingus ilmus Martin Ehala essee „Eesti kui keskus ja perifeeria“.

Portaalis Edasi.org ilmusid äramärkimistväärivad esseed Ilmar Raagilt : „Kuidas hullud said prohvetiteks“ ja Kadri Liigi essee „Jumalaema kirik ja lääne demokraatia“

Tänavuselt laureaadilt Eero Epnerilt esitati auhinnale kolm kirjutist: aprillis Vikerkaares ilmunud essee „12. september 1948“ ja kaks Eesti Ekspressis ilmunud kogu Eestit raputanud suurt lugu: „Suur reportaaž“ ja „Sest nad saavad“ (ilmus 8. mail 2019). Viimane neist on ka võidutöö. Lugu kõneles eriti tundlikult lähisuhtevägivalla olemusest ja kutsus üles selle äärmiselt keerulise teema ümber silmi avama.

Eero Epnerit ennast Keilas auhinda vastu võtmas ei olnud. Ta oli samal ajal Lõuna-Eestis uut materjali kogumas. Auhinna võttis vastu Sulev Vedler Eesti Ekspressist. Ta iseloomustas kolleegi kui väga põhjalikku ja empaatilist inimest.

Eero Epner tänas oma kirjas Enn Soosaare pärandi alleshoidmise traditsiooni eest ja oma võidutöö kohta ütles ta: “Seda lugu tehes kohtusin ma paljude inimestega. Nende pisarad loos ei ole kujund, vaid päris. See on tegelikult nende lugu. Kannatust ei saa rahaks vahetada”.

Žürii esimees Ülle madise ja ajakirjanik Sulev Vedler

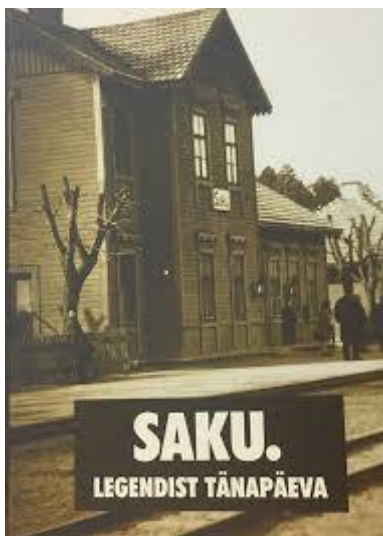
EERO EPNER

(sünd 31. okt 1978) on eesti kunstiteadlane ja dramaturg. Ta lõpetas Tartu Ülikooli 2002.a ajaloo erialal. Alates 2005. a töötas ta Teater NO99 dramaturgina kuni teatri sulgemiseni

Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu

SAKU LEGENDID JA LOOD SAID RAAMATUKS

Mahukat ülevaadet Saku valla elust, olust, inimestest, kohtadest ja sündmustest, kogumikku „Saku. Legendist tänapäeva“ esitleti 13. veebruaril. Teos algab iidsete aegade lugudega ja jõuab lugudega tänapäeva. 307 leheküljele on koondatud üheksasse peatükki legende, arhiivimaterjale, väljavõtteid volikogu istungite protokollidest, katkendeid ajalehtedest, ajakirjadest, raamatutes ilmunust.

Kõige enam on aga selles raamatus endiste ja praeguste sakulaste mälestusi. Ja lugusid Saku inimestest: kes meenutas oma lapsepõlvepäevi, aga ka uute tulijate mälestusi ajast, mil nad Saku kanti elama asusid.

Ene Loddess

Margus Eiche

Raamatu mõte tuli Saku Vallaraamatukogu direktorilt Ene Loddesselt 2018. a koguda kokku sada lugu Sakust ja vallast vabariigi juubeliks. Mõte teisesenes ja raamat ilmus 2020. Ene Loddess kutsus vallaelanikke oma lugusid kirja panema ja raamatukokku saatma. Koos Margus Eichega valiti lugude seast välja just need õiged, mis kõnetasid.

Lisaks intervjueris Margus Eiche (kirjanikunimega Markus Saksatamm) elanikke ja pani nende mälestused kirja. Ene Loddess valis välja legendid ja väljavõtted ajakirjandusest ning kirjutas lugude jutustajatest joonealused.

Ene Loddess: “Saku kogumik peaks andma innustust kirjutada, talletada ja avaldada enda meenutusi, sest arvame küll, et inimene on igavene, aga paraku kaovad paljud mälestused koos inimestega.”

Omaette väärtus on kogumikus avaldatud fotod. Paljud neist olid juba varem kostajatel olemas. Kuid palju materjali lisandus erakogudest ning arhiividest.

Ene Loddes ütleb, et kuigi kogu talletatud materjal kogumikku ära ei mahtunud, midagi kaotsi ei lähe. Need lähevad üle Saku valla koduloo lehele. www.sakulugu.ee.

Raamatu on sobivas stiilis ja värvigammas kujundatud – on ruumi, on õhku, on ajaloohõngu. Kujundajaks on Vivika Kalt.

Kogumikus on ka pildid kohaliku elu-olu kujutavatest kunstiteostest.

Valiku kriteeriume oli kaks: et kaetud oleks kogu Saku vald ja et kaetud oleksid kõik ajaperioodid.

Meeleolukas raamatuesitlus

Refereering:

Allar Viivik. Saku legendid: šahhi visiit, kiirgav Kiisa ja salatrükikoda.- Harju Elu,
14.02.2020

Saku legendid.- Saku sõnumid, veebr 2020

LASTEHOMMIKUD RAASIKU VALLA RAAMATUKOGUS

Lasteraamatukogude esmane mure on, kuidas meelitada tänapäeva lapsi raamatuid lugema. Esimeseks takistuseks raamatute lugemisel on aastakümnete jooksul välja kujunenud valemüüdid. Kõige levinumaks, mida mina oma elus olen kohanud, on teadmine, et raamatud on igavad. Et lugemine on igav, raamatud on igavad, raamatukogu on igav, lihtsalt igav (siinkohal võib “a”-d venitada väga pikalt). Kogemused näitavad, et seda valemüüti ei levita mitte niivõrd lapsed, kuivõrd lapsevanemad. Ma arvan, et laused: “mina ei ole ka raamatuid kunagi lugenud,” või “ega tänapäeval ei oskagi nad üldse kirjutada,” on paljudele tuttavad.

Mõned legendid, mida me usume, on ehitatud nii tugeva kaitsemüüri, et igasuguste lippude ja loosungite lehvitamine on juba eos määratud nurjumisele. Aga konkreetsete tegudega, sammhaaval ja järjepidevalt saame tõestada, et raamatukogu ei ole igav paik, kus kõige põnevamaks sündmuseks päeva jooksul on pastapliatsi müstiline kadumine.

Plaan laste meelitamiseks raamatukokku on imelihtne. Tuleb nõ pidu käima tõmmata, ehk siis korraldada lastele üritusi, mis neid raamatukokku meelitab. Lapsed kohtuvad raamatutega mõnuses keskkonnas ja loodetavasti tulevikus seostub sõna “raamat” mitte kohustusliku ja piinarikka lugemisvaraga, vaid põneva ja meeldiva õhustikuga. Väike valik laupäevastest lastehommikutest Raasiku Valla Raamatukogus ajalises järjekorras:

6 kuud varem. Seoses maal elamise päevaga kutsusime raamatukokku Chihuahua Sõprade Liidu Chihuahuade trikikooli koerad. Imearmsad ja targad sülekoerad mängisid, lugesid, arvutasid ja laste suureks rõõmuks tujutsesid ka. Krista Laanet, kes on kirjutanud ka raamatu “43 trikki koertele”, rääkis iga koera iseloomust, nende tunnetest ja erinevatest juhtumitest koerte mängutunnis. Mõiste “loom on pereliige”, sai tänu Krista Laaneti selgitustele avaramad ja sügavamad mõtted.

5 kuud varem. Lastehommiku külaliseks oli piraat (Marianne Loik) ja tema rääkiv papagoi Fiona. Papagoi meelitas raamatukokku palju lapsi ja kasutati võimalust papagoidega pilti teha, ilma Musta mere äärde sõitmata. Lapsi vaimustas kõik: piraadi välimus, tema salapärane aardekast ja muidugi päris lihast ja luust papagoi, keda sai süüa ja paitada.

4 kuud varem. Innustunud populaarsetest loomateemadest kutsusime külla õhupallimeistri Meelika Mäeoru, kes valmistas õhupalliloomi. Üritusel osutus käibefraas “küsi ja sulle antakse” otseseks tõeks.

Millise looma laps nimetas, selle ta ka sai. Kuidas on võimalik ühel ajal lastega vestelda lumememme valmistamise tehnilistest detailidest, valmistada pikkadest õhupallidest kahevärvilist papagoi ja samal ajal silmas pidada, et mõni aktiivsem huviline kogu toormaterjaliga jooksu ei pista? On mitmed tõendused, et naised

suudavad korraga mitme asjaga tegeleda, aga antud tegevuse intensiivsust saab selgitada ainult õhupallimeistri suure andega.

2 kuud varem. Järgmine seeriaüritus lastele oli teemal loomad raamatukogus. Seekord tõid Terje Jaamul ja Katri Kaasik raamatukokku heegeldatud loomad ja esitasid muusikalise lavastuse “Pannkoogilugu”. Mõnus aktiivne lugu, kus sõna ja muusika vahelduvad, lisaks saavad lavastuses sõna sekka öelda ka lapsed. Lapsed olid rõõmsalt elevuses, vanemad tundsid huvi, millal järgmine lastehommik toimub.

1 kuu varem. Raamatukogu külastasid krokodill Gena ja Potsataja, esitades etenduse “Kaotatud ja leitud”. Tegelasid kehastasid raamatukogu töötajad, kes muudkui leidsid ja leidsid, aga mida otsima hakkasid, seda enam ei mäletanud. Mõnus meenutus just lastevanematele, kes pidid lastele seletama, mis loom Potsataja õigupoolest on.

Hetkel märts 2020. See kõik toimus varem. Siis kui räägiti nutiseadmete liigsest ületarbimise kahjulikkusest. Siis, kui sotsiaalmeedia asemel soovitati inimestega päriselt kohtuda. Siis, kui inimkontakt oli oodatud ja soe, mitte välditav ja kahjulik. Nüüd oleme silmitsi olukorraga, kus eelmised põhimõtted ei kehti, aga uusi veel ei ole. Olukorras, kus me ei tea, kas on võimalik astuda samm tagasi või peame kohanema uute tingimustega.

3 nädalat hiljem - inimkontaktivaba laenutus.

1 aasta hiljem - ... Ma loodan, et varsti me saame virtuaalmaailmast tagasi pärismaailma, võttes kaasa parimad kogemused, mida praegune situatsioon meile annab. Me oleme kogenenumad, targemad ja tugevamad.

Pilte sündmustest:

Aira Jõõts

Raasiku Valla Raamatukogu

KUI JÕED TULVIVAD JA KEVAD AVANEB,
LAINED TÕSTAVAD KOIDU ÜLE MÄGEDE,
KÕIGIST TALVEDEST TAHAB ÄRA
SEEGI, KES LÄHEB TEELE VÄIKESTE TÄHTEDEGA
EGA TEA, KUI KAUGELE JÕUAB,
KUIGI VAPIKILBIL ON ÜKSAINUS SÕNA: EDASI!
OLGEM REALISTID,
TAOTLEGEM VÕIMATUT!

Eha Lättemäe

Õnnitlused sünnipäevalastele!

Aitäh kõigile, kes infolehe valmimisele kaasa aitasid!

Koostaja: Lea Mäeste